Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Protecția plantelor și activitățile agronomice în livadă în luna octombrie

Кирил Кръстев, агроном

Data 12.10.2026 | **Număr** 10/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Limba** RO
www.plant-protection.com/article/2479?lang=ro

La începutul lunii octombrie, circulația meridională dinamică poate continua, cu mase de aer rece din nord ajungând în Europa.

A doua decadă a lunii octombrie este perioada în care tranziția de la începutul toamnei la toamna tipică va fi probabil resimțită mai distinct. Nu este exclus ca Bulgaria să se afle între două regimuri diferite de aer – aer mai rece din nord și aer mai cald din sud.

Cu un flux sudic, temperaturile pot crește temporar semnificativ peste norma perioadei. Astfel de încălziri în octombrie pot fi deosebit de pronunțate în Bulgaria de Sud, Câmpia Traciei și zonele din jurul coastei Mării Negre. Totuși, după trecerea unui front rece, temperaturile pot scădea rapid.

Cu o probabilitate de adâncire a ciclogenezei deasupra Mediteranei vestice sau centrale Bulgaria de Sud și de Est poate primi cantități semnificative de precipitații. În același timp, cu o circulație mai nord-vestică, precipitațiile pot fi distribuite mai inegal și pot trece rapid peste țară.

În părțile înalte ale Rilei, Pirinului și Munților Balcani, vor exista deja condiții pentru prima ninsoare mai persistentă, cu o pătrundere suficient de puternică a aerului rece. Totuși, acest lucru nu înseamnă începutul unei ierni durabile cu zăpadă în munți.

Pentru Bulgaria, a treia decadă poate aduce perioade mai frecvente cu temperaturi în jurul sau sub normal. Aici, probabilitatea primelor răciri serioase de toamnă crește.

ISSN 2815-522X

Mucegaiul cenușiu la struguri (Botrytis cinerea) este cauzat de ciuperca Sclerotinia fukeliana. În condiții adecvate (umiditate ridicată), mucegaiul cenușiu atacă mugurii, lăstarii tineri, frunzele și strugurii. Totuși, provoacă cele mai mari daune atunci când atacă strugurii. În anumite ani, mucegaiul cenușiu distruge până la 60-70% și mai mult din recolta soiurilor sensibile de viță de vie. Boala se răspândește la boabele vecine, acoperind întregul ciorchine, care se acoperă cu mucegai. Strugurii pot fi atacați în timp ce sunt pe viță, în timpul transportului și în timpul depozitării.

Vremea răcoroasă și umedă prognozată în majoritatea zilelor din perioada 1-10 octombrie va fi o premisă pentru dezvoltarea agenților patogeni - putregaiul brun târziu la fructele soiurilor de pomi fructiferi de toamnă (Monilia fructigena), mucegaiul cenușiu (Botrytis cinerea) la recolta de struguri nerecoltată. Împotriva mucegaiului cenușiu, pentru a respecta perioadele de carantină, tratamentul se efectuează cu unul dintre biofungicide - Polyversum (50-100 g/ha) și Serenade Aso SC (400 ml/ha). Împotriva putregaiului brun târziu, preparatul pe care îl puteți utiliza este Switch 62.5 WG – 80-100 g/ha cu o perioadă de carantină de 3 zile.

În octombrie, în livezile de măr și păr atacate de rapăn, pentru a reduce infecția, este de dorit la începutul căderii frunzelor, după recoltarea fructelor, să se efectueze un tratament cu soluție de uree 5%.

Buclarea frunzelor de piersic este cea mai dăunătoare boală a piersicului. Pe lângă piersic, agentul patogen este capabil să infecteze nectarinul și caisul. Frunzele deteriorate nu pot hrăni fructele și, ulterior, necrozează și cad. După căderea frunzelor bolnave, pomul formează altele noi care rămân sănătoase, dar acest lucru îl epuizează sever, îl predispune la îngheț în timpul iernii și afectează formarea mugurilor fructiferi. Agentul cauzal al buclării frunzelor de piersic este ciuperca Taphrina deformans, care parazitează frunzele. Ciuperca iernează între solzii mugurilor sau pe scoarța lăstarilor atacați. Dezvoltă un singur ciclu de viață pe sezon și infectează doar din infecția de iernare.

Pentru speciile de sâmburoase, după căderea masivă a frunzelor, se recomandă stropirea cu zeamă bordeleză 2% împotriva agenților cauzali ai bolii găurilor, putregaiului brun timpuriu și buclării frunzelor de piersic.

Activități agrotehnice

În pepinierele de pomi fructiferi

Se acordă atenție pentru a păstra capacitatea de germinare a semințelor colectate pentru stratificare de la speciile de sâmburoase. Începe pregătirea pentru scoaterea portaltoilor din semănături și a puieților din pepiniera de al doilea an. Portaltoii din semănături și puieții altoiți se scot după încheierea vegetației – în a doua jumătate a lunii octombrie și noiembrie.

Plantele nu trebuie să aibă frunze. Dacă frunzele nu au căzut, se folosește clorură de calciu 0,1-0,2% în acest scop. Irigarea facilitează scoaterea.

În livezile de pomi fructiferi

Recoltarea migdalelor și a unor fructe de prun continuă. Și până la mijlocul lunii cel târziu, recoltarea soiurilor de măr și păr de toamnă-iarnă trebuie finalizată.

Solul dintre rândurile plantațiilor anuale și tinere este cultivat în adâncime, cu excepția cazului în care sunt înierbate.

Dacă fertilizarea înainte de plantare cu îngrășăminte cu fosfor și potasiu nu a fost efectuată, se aplică 50-60 kg de superfosfat și 20-22 kg de sulfat de potasiu - sau un alt îngrășământ cu fosfor și potasiu în aceeași cantitate pe decar. Îngrășămintele cu fosfor și potasiu se aplică, de asemenea, în profunzime în plantațiile fructifere.

În plantațiile de căpșuni

Înființarea de noi plantații de căpșuni continuă. Plantarea răsadurilor trebuie finalizată cel târziu până la mijlocul lunii. Răsadurile trebuie să fie repicate, cu puțin pământ în jurul rădăcinilor. După plantare, udați cu 0,5 – 1 dm^3 de apă per plantă.

Ultima cultivare a plantațiilor fructifere se efectuează – la o adâncime de 10-15 cm, plantele fiind ușor mușuroite.

Scoaterea și pregătirea pentru depozitarea la rece a răsadurilor pentru plantarea de primăvară-vară continuă.

În plantațiile de zmeur

Se pregătesc suprafețe pentru înființarea de noi plantații de zmeur. Plantațiile fructifere se fertilizează cu 2-3 t de gunoi de grajd, 20-30 kg de superfosfat și 10-15 kg de sulfat de potasiu - sau un alt îngrășământ cu fosfor și potasiu în aceeași cantitate pe decar, după care îngrășămintele se încorporează în profunzime – 20-25 cm.

În plantațiile de coacăz negru

În timpul secetei, plantațiile fructifere și tinere se irigă. Fertilizarea de toamnă se efectuează cu 1-2 t de gunoi de grajd, 20-40 kg de superfosfat și 10-15 kg de sulfat de potasiu – sau un alt îngrășământ cu fosfor și potasiu în aceeași cantitate pe decar. Solul dintre rânduri se cultivă la o adâncime de 15-18 cm, iar lângă plante – la 5-6 cm.

În plantațiile cu alte culturi

Arătura de toamnă se efectuează la o adâncime de 18-20 cm, ceea ce contribuie la o bună stocare a umidității în sol din precipitațiile de iarnă.

După al treilea an, partea aeriană a plantațiilor de dafin se taie la 20-25 cm de la colet. Tulpinile tăiate se transferă într-o încăpere uscată și ventilată pentru uscarea frunzelor.

Începe recoltarea fructelor de kaki, rodie, kiwi (kiwi).

La sfârșitul lunii, când există pericol de vreme rece și relativ uscată, toate plantele de dafin (frunză de dafin, laur) se mușuroiesc cu plugul.

Recoltarea fructelor de smochin continuă. Îngrijirea butașilor verzi puși la înrădăcinare de kiwi, aronie și cătină și altele continuă. Începe colectarea semințelor

de scumpie pentru producția de portaltoi pentru fistic.

În plantațiile de viță de vie

Recoltarea strugurilor continuă și se finalizează. Culesul strugurilor trebuie să înceapă dimineața după ridicarea rouei, evitând recoltarea în perioadele calde ale zilei. Dacă există precipitații, acesta trebuie efectuat la 48 de ore după ploaie. Pentru a păstra pruina, ciorchinii se țin cu atenție de peduncul fără a atinge boabele. În acest scop, strugurii se așază în lăzi într-un singur strat.

Pentru a-i proteja de frigul timpuriu de toamnă și îngheț, butașii mușuroiți în august în pepiniera de înrădăcinare se acoperă cu 3-4 cm de sol deasupra punctului de altoire. În condiții favorabile la sfârșitul lunii, rândurile se construiesc mecanic în locurile desemnate și se ară adânc pentru pepinierele de înrădăcinare.

Activități de protecție a plantelor

În livezile de pomi fructiferi

Cuiburi și hrănitori se plasează în pomii fructiferi pentru a atrage păsări benefice.

Centurile de vânătoare din carton ondulat cu omizile existente de molia codling, molia fructelor de prun și molia nucului se colectează și se plasează în cuști suspendate în livezile de pomi fructiferi – ciocănitoarea și alte păsări distrug omizile din centuri.

Pe trunchiul fiecărui pom din plantațiile atacate de moliile de iarnă, se plasează o centură adezivă la o înălțime de 20-100 cm. Centurile sunt fabricate din hârtie, cu lățimea de 20 cm, cu marginile superioară și inferioară legate. Pentru acoperire se folosește un adeziv cu uscare lentă. Pentru a preveni ascunderea insectelor înainte de a ajunge la centură, scoarța crăpată de la centură până la suprafața solului se răzuiește în prealabil.

Molia de iarnă (*Operophtera brumata)* dezvoltă o generație pe an. Eclozarea omizilor primăvara începe când mugurii se umflă. Eclozarea fluturilor are loc la sfârșitul toamnei. Fluturii masculi zboară seara până la începutul iernii. Fluturii femele nu pot zbura și se târăsc pe trunchiurile pomilor, unde masculii le găsesc și le fertilizează. Iernează ca ouă, pe care le depun singure sau în grupuri mici în crăpături, sub scoarța crăpată a trunchiului, la baza bifurcațiilor ramurilor sau pe ramuri, lângă muguri. Ouăle sunt foarte rezistente la temperaturi scăzute.

Fructele de măr și păr se verifică la stațiile de manipulare pentru prezența cocoșului din San Jose și a cocoșului din dud în zonele neinfectate.

Cuiburile de omizi ale moliei de toamnă se numără pentru a stabili densitatea insectei.

Molia de toamnă (Hyphantria cunea) este o specie polifagă care atacă mai mult de 200 de specii de plante - pomi fructiferi și foioase, arbuști. Omizile dăunătorului provoacă cele mai mari daune la dud, cireș, nuc, măr, prun, păr, gutui, vișin. Caisul este mai puțin atacat. Insecta dezvoltă două generații pe an, cu a doua generație în iulie-august. Pupele iernează în sol sub pomii atacați.

Scuturarea începută la sfârșitul lunii septembrie continuă pentru a determina densitatea moliei mugurilor de păr. La o densitate peste pragul economic, înainte de depunerea ouălor, pomii se stropesc cu un insecticid de contact din toate grupele - Decis 100 EC (12,25 ml/ha) sau alt preparat pe bază de deltametrină, Sumi Alpha 5 EC (0,03%), Karate Zeon 5 CS (15 ml/ha),